

Impact en betrokkenheid van de datacenter sector bij het klimaatakkoord

Op 28 juni is het klimaatakkoord gepresenteerd. Het laat zien dat we de energietransitie in Nederland met grote voortvarendheid willen vormgeven. Als datacenter sector zien we dit als positief en van essentieel belang voor Nederland. We hebben daarom ook het afgelopen jaar positief en constructief onze bijdrage geleverd door aan de klimaattafels mee te doen. Maar nog belangrijker zetten we als industrie ons al jaren vol in op het gebruik van groene stroom, efficiënt gebruik van die stroom en het stimuleren van datacenter restwarmte gebruik.

De energietransitie en de digitale transformatie vinden gelijktijdig plaats. Deze twee veranderingen hebben een enorme impact op ons land en onze economie. Iedereen heeft of krijgt ermee te maken. Het zijn ook processen die onomkeerbaar zijn.

Duurzaamheid en circulariteit zijn nodig om op langere termijn Nederland leefbaar te houden. En willen we economisch relevant blijven zullen we steeds verder moeten digitaliseren. Willen we daarin zelfs koploper worden, zullen we daar nog meer op moeten inzetten.

Datacenters en duurzaamheid

Datacenters concentreren de computerkracht die nodig is voor de groei van de digitale economie. Alles wat online gebeurt staat in datacenters en die staan vaak bij elkaar vanwege de vereiste snelle uitwisseling van de data. Door die concentratie van die computerapparatuur in een datacenter, kan er veel efficiënter met energie om worden gegaan dan dat het bij de bedrijven zelf staat. De datacenter sector loopt ook voorop in de transitie want het is een reeds geheel geëlektrificeerde sector, zonder directe CO₂-uitstoot, die grotendeels op groene stroom draait. Alle grote tech bedrijven zijn bijna 10 jaar bezig met verduurzaming van hun processen en inkoop van groene stroom.

Daarnaast zijn datacenters ook een warmtebron. Bijna alle groene stroom nodig voor het voor de digitale services worden omgezet in bruikbare warmte van ongeveer 30 graden. Deze restwarmte van de datacenters biedt een mogelijkheid van warmtelevering aan o.a. glastuinbouw, zwembaden, industrie en de gebouwde omgeving. Op een aantal plekken is dit al gerealiseerd en werkt het. Gezien de stabiele en versnellende groei van de online-sector is dit de duurzame warmtebron voor de toekomst.

Klimaatakkoord en datacenters

In het klimaatakkoord wordt, naast alle andere maatregelen, serieus aandacht gegeven aan de vergroting van de opwek van duurzame energie. En om opwek van stroom door middel van fossiele brandstoffen zoals kolen, gas en olie, zo snel mogelijk te vervangen. Wij zien dit als zeer positief en nodig en steunen daarom dit akkoord. Op dit moment kopen we namelijk veel van onze groene stroom in via certificaten van buitenlandse bronnen en zien we graag dat er een groter aanbod van lokale opgewekte groene stroom komt.

Datacenters kunnen ook door middel van hun restwarmte een substantiële bijdrage leveren aan vermindering van fossiele brandstoffen voor de verwarming van de bebouwde omgeving. Met de nu al beschikbare datacenter restwarmte kunnen ongeveer 10% van de gestelde CO₂ besparingsdoelen behalen voor de bebouwde omgeving. Onze datacenter restwarmte hebben we als sector in 2017 reeds gratis aangeboden aan de regering om de energietransitie te versnellen.

Maar hier zit ook een grote uitdaging. Op veel plekken mist de warmtenet infrastructuur om de warmte op de plaats van gebruik te krijgen. Wij zien de overheid als de partij die de bouw van warmtenetten moet stimuleren om daadwerkelijk die versnelling te realiseren. Dit is een grote kans, om een goedkopere en duurzame energievoorziening te realiseren en fossiele energie te besparen. Een no-brainer.

Netcapaciteit is bottleneck

Een belangrijk onderdeel in de energietransitie is elektrificeren. Elektrificeren en gebruik maken van duurzaam opgewekte stroom is nodig om een groot gedeelte van de CO₂ uitstoot te verlagen naar nul. De datacenter sector is reeds een sector die volledig op stroom draait. Voor het slagen van de energie transitie, maar ook het digitaal transformeren van ons land, is de meest belangrijke randvoorwaarde het hebben van voldoende netcapaciteit. We gaan steeds meer stroom gebruiken en deze zal moeten worden aangeleverd.

De situatie is echter dat op verschillende plekken, en in sommige gebieden als de gemeente Haarlemmermeer al enkele jaren, geen stroomcapaciteit voorhanden is. De plannen voor de noodzakelijke uitbreidingen gaan uit van doorlooptijden 7 tot 20 jaar, komen niet overeen met de uitvoer van de plannen van het kabinet in 2030.

Wil men de ambitie kunnen halen zal er een ander uitvoeringsplan moeten komen en zal er meer moeten worden geïnvesteerd in de infrastructuur. De situatie is veel acuter dan de overheid dit voorstelt met de grote negatieve impact voor sectoren als de glastuinbouw, wind- en zonneparken, datacenter, busremises, laadpalen etc. en laat staan de bebouwde omgeving die van gas af moet. Hoewel we graag willen is dit met de huidige plannen onmogelijk.

Nederland als duurzame, digitale Koploper

De Nederlandse overheid heeft aangegeven om de duurzame en digitale koploper in Europa te willen zijn en dat juichen we toe. Maar de gepresenteerde plannen zullen stranden indien we niet versnellen in het aanpassen van wetgeving, het uitvoeren van energiebeleid gericht op circulariteit, opschalen van de projectorganisatie die de transitie tot uitvoering moet brengen, meer technisch personeel opleiden en veel meer investeren in stroom en warmte-infrastructuur.

BIJLAGE 1: Werkzaamheden en betrokkenheid Dutch Data Center Association

Als Dutch Data Center Association zijn wij nauw betrokken bij de beleidsvorming en het verder vormgeven van de energiestrategie in Nederland. Als jonge organisatie hebben we daarom zelfs een dedicated beleidsmedewerker op het gebied van duurzaamheid en energie, Erik Barentsen.

We organiseren al jaren een restwarmte en duurzaamheidscongres om de energietransitie te versnellen en hebben de afgelopen jaren meerdere onderzoeken en publicaties uitgebracht. In 2017 hebben we onze restwarmte aangeboden aan Nederland, gratis op te halen om een doorbraak in het gebruik te forceren. In 2018 hebben we een actieve rol gehad in het aanpassen van de BENG-normering om datacenter restwarmte te zien als duurzame warmte.

De energietransitie doe je samen en daarom organiseren we reeds vele jaren samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en REOS verschillende masterclasses om alle betrokkenen rond datacenters op onder andere het gebied van duurzaamheid en energie bij elkaar te brengen en kennis te delen.

Onze inzet is om een verschil te maken met een focus op uitvoering. Willen we onze klimaatdoelen houden moet iedereen zijn verantwoordelijkheid nemen en moeten we aan de slag. De laatste 2 jaar zetten we actief in om restwarmte projecten van de grond te krijgen door het gehele land. We hebben inmiddels 30 projecten gedefinieerd en zijn in velen actief.

We laten ook actief de stem van de datacenters horen is de verschillende, door de overheid, georganiseerde overleggen zoals de Klimaattafels, de Regionale Energie Strategie (RES) in meerdere gemeentes en Regionale Economische Ontwikkel Strategie (REOS) en andere relevante gremia.

We zijn actief betrokken voor de datacenter branche in de informatieplicht energiebesparing (IE/EML) en vertegenwoordigen daar de kopgroep in participatie. Ook vertegenwoordigen wij de datacenter branche in de diverse advies rapportages aangaande de verduurzaming van het elektriciteit netwerk en het optimaal benutten van datacenter restwarmte aan de overheid zoals recente rapportages van CE Delft, D-cision, TNO.

Wat betreft de stroomnetwerken hebben we reeds vele jaren regulier overleg met de distributienetwerken, ministerie van Economische zaken & Klimaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Provincies en gemeentes.

BIJLAGE 2 : Links klimaatakkoord

Klimaat akkoord:

<https://www.klimaatakkoord.nl/>

Klimaatakkoord document

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/06/28/klimaatakkoord>

Overige klimaatakkoord document

<https://www.klimaatakkoord.nl/klimaatakkoord/documenten>

BIJLAGE 3: Nieuws/Statements Warmtenetten

Warmtenetwerk: Impact klimaatakkoord warmtesector

<https://warmtenetwerk.nl/nieuws/item/impact-klimaatakkoord-op-warmtesector/>

Gasunie: Waterstof en warmtenetten noodzakelijk voor ontlasting energienetwerk

<https://www.gasunie.nl/nieuws/waterstof-en-warmtenetten-noodzakelijk-om-elektriciteitsnet-noord-holland-te-ontlasten>

Stroomversnelling reactie klimaatakkoord:

<https://stroomversnelling.nl/nieuws-bericht/stroomversnelling-reageert-op-klimaatakkoord/> en
<https://energieling.stroomversnelling.nl/wijk-energiesystemen/hoe-warmtenetten-wel-meer-co2-reductie-opleveren/>

Duurzaam bedrijfsleven: Klimaatakkoord Amsterdam

<https://www.duurzaambedrijfsleven.nl/infra/31817/klimaatakkoord-amsterdam>

Parool: Amsterdamse wijk krijgt primeur met eigen warmtenet uit datacenter

<https://www.parool.nl/amsterdam/middenmeer-krijgt-primeur-met-eigen-warmtenet~b6211974/>

Amsterdams warmtenet

<https://www.amsterdam.nl/nieuws/nieuws/warmtenet/>

NRC: Kansen industriële restwarmte

<https://www.nrc.nl/advertentie/tno/grote-winstkansen-met-gebruik-industriële-restwarmte>

DvhN: Restwarmte in Groningen

<https://www.dvhn.nl/groningen/Warmtenet-Groningen-verwarmd-met-restwarmte-gas-en-biomassa-als-terugvaloptie-24479250.html>

Restwarmte van Haarlemse datacenters geschikt voor woonwijken

https://m.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190326_50035051/veel-restwarmte-van-datacenter-bij-rottepolderplein-geschikt-voor-haarlemse-woonwijken

Bedrijven verwarmd door Haarlems datacenter

https://m.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190328_63560491/haarlems-datacenter-iron-mountain-als-energiebron-voor-andere-bedrijven-in-waarderpolder

NL|DC: Datacenter restwarmte voor Aalsmeer

<https://www.nl-dc.com/cases/restwarmte-voor-aalsmeerse-samenleving/>

NL|DC: Datacenter restwarmte voor Sciencepark campus in Eindhoven, koelte voor ons

<https://www.nl-dc.com/cases/restwarmte-voor-campus-koelte-voor-ons/>

Tweede Kamer: Motie van het lid Sienot c.s. over ook restwarmte van datacenters meetellen

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2018Z20533&did=2018D53455>

FD: Overheid moet warmtente aanleggen

<https://fd.nl/opinie/1303895/de-overheid-moet-niet-afwachten-maar-zelf-meer-warmtenetten-aanleggen>

DDA: Besparing warmtenetten

<https://www.dutchdatacenters.nl/gebruik-datacenter-restwarmte-honderden-kiloton-co2-uitstoot-besparen/>

BIJLAGE 4: Nieuws/Statements Stroomnetten:

Energienet loopt tegen grenzen aan/Parool:

<https://www.parool.nl/amsterdam/stroomnet-amsterdam-loopt-al-in-2020-tegen-zijn-grenzen-op~b3580161/>

ACM: Vergaande maatregelen vereist van netbeheerders

<https://www.acm.nl/nl/publicaties/transport-van-elektriciteit-vereist-vergaande-maatregelen-van-netbeheerder>

ACM: Q&A Transportschaarste

<https://www.acm.nl/nl/publicaties/veel-gestelde-vragen-en-antwoorden-over-transportschaarste>

Provincie: Voor het ontlasten van de energienetwerken zijn warmtenetten nodig

https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2019/Juli_2019/Waterstof_en_warmtenetten_nodig_voor_ontlasten_elektriciteitsnet_Noord_Holland

Reactie brancheorganisaties Holland Solar, Energie Nederland, NWEA op gebrek capaciteit

<https://hollandsolar.nl/u/files/20190701-gezamenlijke-reactie-hs-nwea-enl-op-brief-netcapaciteit.pdf>

Energiea: Uitspraak aansluitplicht Liander in zaak Schenkeveld

<https://energiea.nl/energiea-artikel/40080234/rechter-bevestigt-liander-moet-afnemer-aansluiten-ondanks-gebrek-aan-capaciteit>

DDA: Acute capaciteitsproblemen stroominfrastructuur zetten Nederland op slot

<https://www.dutchdatacenters.nl/acute-capaciteitsproblemen-nederlandse-stroominfrastructuur-zetten-langdurige-rem-op-digitale-economie/>

AD: Datacenters luiden noodklok over toekomstige problemen stroomnet

<https://www.ad.nl/economie/datacenters-luiden-noodklok-over-toekomstige-problemen-stroomnet~a01a4a26/>

Telegraaf: Zorgen bij datacenters om problemen stroomnet

<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1991297/zorgen-bij-datacenters-om-problemen-stroomnet>

FD: Overbelasting van stroomsector brengt digitale koppositie Nederland in gevaar

<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1991297/zorgen-bij-datacenters-om-problemen-stroomnet>

Parool: Zorgen bij datacenters om problemen stroomnet

<https://www.parool.nl/amsterdam/zorgen-bij-datacenters-om-problemen-stroomnet~a4597001/>

BIJLAGE 4: Links rapporten

TNO: Naar een energie-producerende gebouwde omgeving

<https://www.tno.nl/nl/aandachtsgebieden/ecn-part-of-tno/roadmaps/naar-een-energie-producerende-gebouwde-omgeving/versnelde-verduurzaming-lokale-warmtevoorziening/>

CE Delft: Systemstudie energie infrastructuur 2019

<https://www.ce.nl/publicaties/2323/rapportage-systeemstudie-energie-infrastructuur-noord-holland-2020-2050>

DDA: Datacenter Restwarmte & Innovatie 2018

<https://www.dutchdatacenters.nl/publicaties/datacenter-restwarmte-innovatie-2018>

IEA: Digitalization and Energy

<https://www.iea.org/digital/>

Min BZK: Nationale Ruimtelijke Datacenter Strategie

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/03/15/ruimtelijke-strategie-datacenters>

BIJLAGE 5: DDA Contact informatie/Event informatie

Erik Barentsen
Senior Policy Officer Energie & Duurzaamheid
T - 0031644213500
E - erik@dutchdatacenters.nl

Stijn Grove
Managing Director
T - 0031650439288
E - sgrove@digitalgateway.eu

Adresgegevens
W - www.dutchdatacenters.nl
W - www.digitalgateway.eu
A - Anthony Fokkerweg 61, 1059 CP Amsterdam, NL

Events

Datacenter Restwarmte & Innovatie Congres 2019

Datum: 10 Oktober 2019
Locatie: RockStart Amsterdam
Bezoekers: 300+

Meer informatie en inschrijven via:
<http://www.greendatacenters.nl/>

- KickStart Europe Conference 2020,

Datum: 28 Januari 2020
Pre-event 27 januari
Locatie: Amsterdam RAI
Bezoekers: 1000+

Meer informatie en inschrijven via:
<https://www.kickstartconf.eu/>